

פרק מתוך "צופן בראשית" חלק ב

צ'רלי שמי

לתופעה המרתקת בה אנו עוסקים יש השפעה מיוחדת (מְטָבַע הדברים) על בעלי הדמיון ועל הנוטים לפנטזסטי. אבל, דווקא לרבים מאלה חסרה יכולת ההבחנה בין תופעה אמיתית לבין פאטה מורגנה. וכך, מיסטיקנים למיניהם בכל רחבי כדור הארץ החלו לחפש איש איש את ההוכחה לאמיתות דעותיו או לתקפות אמונתו הדתית, באמצעות "הקודים", אף בטרם בררו לעצמם מה היא הדרך בה ניתן להביא ראיות מן הסוג המבוקש. ואומנם, לא חלף זמן רב והעולם הוצף ב"הוכחות" לנכונות דוגמה דתית פלונית או לתקפות הזיותיו של מיסטיקן פלמוני. במשל הבא אנסה להמחיש מעט מדרך השימוש של מיסטיקנים ב"קודים".

ניקח למשל את מר ק'. מר ק' הוא בעל רגש דתי עמוק. לפי אמונתו הדתית אלהיו הוא "צ'רלי". הדוגמה הדתית של הכת אליה הוא משתייך טוענת שהיא מאמינה באמיתות התורה, ואת אלילה הידוע בשם "צ'רלי" – אשר חי שנים לא מעטות כאדם בחברה אנושית רגילה – היא מזהה (למרבה החרפה) עם הא/להים הנזכר בתורה. לכן, לדעתם, "צ'רלי" הוא שברא את השמים ואת הארץ. יחד עם זאת, לפי אותה דוגמה, "צ'רלי" גם עתיד לגאול את האנושות – כי הוא גם המשיח. ישנם פרטים נוספים בדוגמה של הכת, אך הם משניים ולא נתעכב עליהם. והנה, אך נודע למר ק' שישנו מידע החבוי בתורה בצורה של מד"שים (מלים בדילוג שווה), מיד התפעמה רוחו בקרבו. הוא לא נח ולא שקט עד שהשיג תוכנה מתאימה ואת הטקסט העברי של התורה, עבר קורס מזורז לעברית, ואז, יחד עם כמה מילונים וחבר השולט בעברית יותר ממנו, התיישב נרגש כולו מול המחשב...

יום אחד, קיבלתי פאקס, ובעקבותיו צלצל הטלפון – והנה מר ק' על הקו: "הצלחתי להוכיח באמצעות הקוד כי צ'רלי ברא את העולם! בדוק, בבקשה, את הטבלה ששלחתי לך: צ'רלי מופיע בדילוג שווה של 311 בספר בראשית, בדיוק בסיפור הבריאה!!"
 התבוננתי בפאקס – קטע מטבלה ובה 311 טורים, מתחילת בראשית:

 בראשיתבראאלהימאתהשמימואתהארץוהארצהיתהת
 אלהימלרקיעשמימיהיערבויהיבקריומשניויאמ
 רקיעהשמימלהבדילבניהימובינהלילההיולאת
 פיעופעלהארצעלפנירקיעהשמימויבראאלהימאת
 טובויאמראלהימנעשהאדמבצלמנוכדמותנווירדו

לאחר בדיקה קצרה, עניתי לו: "ראה, השם צ'רלי צפוי להופיע בדילוגים שווים, אפילו במקרה – בספר שגודלו כספר התורה – קרוב ל-200,000 פעמים! לכן, צ'רלי יופיע בכל פרק בתורה פעמים

רבות כמד"ש. למשל, תוכל למצוא את צ'רלי בין אנשי דור המבול הרשעים, או בין אנשי סדום הצרים על ביתו של לוט..."

- "אהה!" – ענה מר ק' מאוכזב, וירד מן הקו.

עבר רק יום אחד, ושוב פאקס, ושוב מר ק' על הקו: "ראה, בכל זאת: ההופעה של צ'רלי עוברת דרך הפסוק הראשון בתורה – הכותרת של מעשה בראשית!"

בראשית בראאלה ימאתהשמי מואתהארצ והארצה יתהת
 אלה ימלרק יעשמי מויהיערבו יהיבקר ימשני יואמ
 רקיעהשמי למלהבדילבינה יומובינה לילהוה יולאת
 פיעופעלהארצעלפני רקיעהשמי מו יבראאלה ימאת
 טובו יאמראלה ימנעשהאדמבלמנו כדמותנו וירדו

- "כן", עניתי. "עכשיו אתה מסמן את עיגול המטרה סביב החץ הנעוץ. הן לא טענת מראש שצ'רלי צריך להופיע דווקא כאן, והיית שמח למצוא אותו גם בקטעים אחרים מסיפור הבריאה, הלא כן?"

הוא לא הגיב. ואני המשכתי: "אך עלי לאכזב אותך בנקודה נוספת. גם כך אין שום דבר מיוחד בהופעה זו של צ'רלי: כעשרה מד"שים של צ'רלי צפויים להתחיל בפסוק הראשון – אפילו במקרה. הנה, אני מתקתק למחשב את המלה "צ'רלי" במקום צ'רלי (ה'ל' וה'ר' החליפו מקומם). רק רגע..."

קיבלתי את הטבלה הבאה ובה 45 טורים, אף היא בתחילת בראשית:

בראשית בראאלה ימאתהשמי מואתהארצ והארצה יתהת
 חשכעלפני יתהו מורוחאלה ימרחפתעלפני יהמימויא
 יהי אורו יהי אורו יראאלה ימאתהאור כיטובו יבדל
 נהאורו בינהחשכו יקראאלה ימלאורו ומולחשכקרא
 יערבו יהיבקר יומאחדו יאמראלה ימיה ירקיעבתוכ

 בעוד אני מדווח לו על כך ש"צ'רלי" נמצא כאן בדילוג של 45, הוא ניתק את השיחה.

מר ק' התאושש מהר יחסית, ושידר לי בפאקס ממצא חדש, ובעקבותיו עלה על הקו:

"הפעם זו תגלית פנטסטית! ראה, צ'רלי בדילוג 107 בסיפור הבריאה!"

בראשית בראאלה ימאתהשמי מואתהארצ והארצה יתהת
 אלה ימאתהאורכיטובו יבדלאלה ימבינהאו רובינה
 בתוכהמימוייהימבדילבינימלמימוייעשאלה ימאת
 שמימוייהיערבו יהיבקר יומשני יואמראלה ימיקוו
 ימימויראאלה ימכיטובו יאמראלה ימתדשאהארצדש

"כן", אמרתי – "ומה משמח אותך כל כך במספר 107? האם זה מספר הבית של צ'רלי?"

"לא ולא, זה זמן רב שצ'רלי לא גר עוד על האדמה. עכשיו הוא בשמים. אבל למספר 107 יש חשיבות עצומה אצלנו!"

"אהה!" – עניתי, "כלום יש לכם עוד מספרים 'מקודשים'?"

"בוודאי", ענה מר ק' – "יש כמה וכמה מספרים כאלה."

"נו", עניתי – "אם כך, שוב סימנת עיגול מסביב לחץ. יכולת לבחור מספר זה או אחר, או קומבינציה שלהם, ואם לא בקטע זה – הרי בקטע אחר המתאים לצרכיך. ברצוני לחסוך את זמנך,

ואגלה לך 'סוד': אפילו היית באמת קובע מראש את עיגול המטרה (את הקטע) וגם את גודל הדילוג, והיית מסוגל להצביע על סיכויים קטנים לממצא שלך – גם אז לא הוכחת כלום!"
 - "מה פתאום?! - ענה מר ק' ברוגז, "זה היה בהחלט מוכיח שצ'רלי הוא הבורא!"
 "לא ולא!" – השבתי. "ראשית, אתה משתמש במונח 'הוכחה' ונצטרך לברר מה נחשב להוכחה. אך לפני שאגיע לכך, הרשה לי להעיר כי המקרה שלך פשוט יותר. ראה, משני ממצאך אפשר להסיק בנקל – לפי ההגיון המנחה אותך – שצ'רלי הוא הנברא ולא הבורא: שהא/להים ברא את צ'רלי. הבט בממצא הראשון:

 בראשית ברא אלהי מאת השמי מואת הארצ והארצה יתהתה וובהו
 אלהי מלרקיע שמי מויהיערבויהי בקריומשני יואמר אלהימ
 רקיעהשמימלהבדילבינה יומובינהלילהוהיולאתתולמוע
 פיעופפעלהארצעלפנירקיעהשמימוי ברא אלהי מאת התני נמ
 טובו יאמר אלהי מנעשה אדמבצלמנו כדמותנו וירדו בדגתה י

הי' של צ'רלי עובר דרך 'ויברא א/להים את התנינם' - - - !. כלומר, יש כאן מפגש בין הביטויים: 'ויברא א/להים את' – 'צ'רלי'. זה יוצר משפט חד משמעי. אגב, האם היה לצ'רלי יחס מיוחד לקרוקודילים? – אבל מר ק' כבר לא היה שם. משום כך החמיץ את ההזדמנות להתפעל גם מן הממצא השני שלו, בו נכתב בפרוש:

 בראשית ברא אלהי מאת השמי מואת הארצ והארצה יתהת
 אלהי מאתהאורכיטובו יבדל אלהימבינהאו רובינה
 בתוכהימויהימבדילבינמימלמימויעשאלהימאת
 שמימויהיערבויהי בקריומשני יואמר אלהימיקו
 ימימו ירא אלהימכיטובו יאמר אלהימתדשאהארצדש

 "ויעש א/להים את" – "צ'רלי".

הפאקס הבא הגיע כעבור חדשים, וקולו של מר ק' נשמע נלהב מתמיד כאשר עלה על הקו: "ראה, הפעם למדתי ביסודיות את הנושא. הבט נא במפגש 'צ'רלי' – 'המשיח' על פני הטבלה ששלחתי לך זה עתה:

 תעולמבינאלהימובינכלנפשחיהבכלבשר אשרעלהארצ
 שרהקמתיבינויובינכלבשראשעלהארצויהיובנינה
 אביכנענשלשהאלהבנינהומאלהנפצהכלהארצויהלנח
 ישכרו יתגלבתו כאהלו יראחמאביכנענאתערו ותאביו
 אתהשמלהו ישימועלשכמשני המוילכו אחרניתו יכסו
 תאביהמלאראוויקצנחמיינווידעאת אשרעשהלו בנו
 היהלאחיוויאמרברוכיהיהוהאלהישמויהיכנענעבדלמ
 יהיכנענעבדלמוויהינחאחרהמבולשלשמא ותשנהו חמ

האין זה מפגש טוב? המד"שים גם קרובים זה לזה על פני הטבלה, וגם מינימליים בקטעים נכבדים מבראשית – האין זו הוכחה מוחצת שהמסר 'צ'רלי המשיח' מוצפן בתורה?"
 "נניח לרגע בצד את המושג 'הוכחה' בו אתה משתמש בקלות כה רבה" – אמרתי לו. "אמור לי בבקשה, מה הסיכוי ששני המד"שים נפגשו כל כך טוב במקרה?"
 - "אינני יודע למדוד זאת, אבל, אני בטוח שהסיכוי קטן מאד מאד!"

"חכה רגע על הקו, ואבדוק זאת", ביקשתי. ואכן, בדקתי זאת מיד. כפי שניחשתי, למפגש הזה היתה תדמית ויזואלית מטעה¹. בעוד שהמפגש "נראה טוב", היה הסיכוי להתרחשותו במקרה - $p=0.37$ – סיכוי גבוה בהחלט. עדכנתי את מר ק' הממתין על הקו. ואז, הוא שלף קלף חדש, אותו הכין מראש. "ראה", אמר לי, "התבונן היטב בטבלה. בדיוק מתחת ל'צ'רלי' כתובה המלה 'הצפנה' כרצף אותיות אחורנית. האם אתה מזהה אותה?"

כן, זיהיתי ואף סימנתי אותה בטבלה:

```

*****
ת ע ל מ ב י נ א ל ה י מ ו ב י נ כ ל נ פ ש ח י ה ב כ ל ב ש ר א ש ר ע ל ה א ר צ
ש ר ה ק מ ת י ב י נ י ו ב י נ כ ל ב ש ר א ש ר ע ל ה א ר צ י ה י ו ב נ י נ ח ה
א ב י כ נ ע נ ש ל ש ה א ל ה ב נ י נ ח ו מ א ל ה נ פ צ ה כ ל ה א ר צ ו י ח ל נ ח
י ש כ ר ו י ת ג ל ב ת ו כ א ה ל ה ו י ר א ח מ א ב י כ נ ע נ א ת ע ר ו ת א ב י ו
א ת ה ש מ ל ה ו י ש י מ ו ע ל ש כ מ ש נ י ה מ ו י ל כ ו א ח ר נ י ת ו י כ ס ו א
ת א ב י ה מ ל א ר א ו י י ק צ נ ח מ י י נ ו ו י ד ע א ת א ש ר ע ש ה ל ו ב נ ו
ה י ה ל א ח י ו י א מ ר ב ר ו כ י ה ו ה א ל ה י ש מ ו י ה י כ נ ע נ ע ב ד ל מ
י ה י כ נ ע נ ע ב ד ל מ ו י ח י נ ח א ח ר ה מ ב ו ל ש ל ש מ א ו ת ש נ ה ו ח מ
*****

```

"אתה רואה", צהל מר ק', "הפלא ופלא! הקודים עצמם מעידים שהצירוף 'צ'רלי' – 'המשיח' נמצא

כאן בהצפנה מכוונת!"

"לא ולא!", צחקתי. "העובדה כי נמצאת כאן המלה 'הצפנה' אינה יכולה להוות חותמת כשרות

לממצא שאינו קיים."

"עכשיו אתה דוחה אותי בקש", התלונן מר ק'.

"אין זה קש", עניתי. "מיד תבין. ראה, מן ה'ל' של 'צ'רלי' מתחיל 'לנין' באלכסון – אתה רואה

זאת?"

```

*****
ת ע ל מ ב י נ א ל ה י מ ו ב י נ כ ל נ פ ש ח י ה ב כ ל ב ש ר א ש ר ע ל ה א ר צ
ש ר ה ק מ ת י ב י נ י ו ב י נ כ ל ב ש ר א ש ר ע ל ה א ר צ ו י ה י ו ב נ י נ ח ה
א ב י כ נ ע נ ש ל ש ה א ל ה ב נ י נ ח ו מ א ל ה נ פ צ ה כ ל ה א ר צ ו י ח ל נ ח
י ש כ ר ו י ת ג ל ב ת ו כ א ה ל ה ו י ר א ח מ א ב י כ נ ע נ א ת ע ר ו ת א ב י ו
א ת ה ש מ ל ה ו י ש י מ ו ע ל ש כ מ ש נ י ה מ ו י ל כ ו א ח ר נ י ת ו י כ ס ו א
ת א ב י ה מ ל א ר א ו י י ק צ נ ח מ י י נ ו ו י ד ע א ת א ש ר ע ש ה ל ו ב נ ו
ה י ה ל א ח י ו י א מ ר ב ר ו כ י ה ו ה א ל ה י ש מ ו י ה י כ נ ע נ ע ב ד ל מ
י ה י כ נ ע נ ע ב ד ל מ ו י ח י נ ח א ח ר ה מ ב ו ל ש ל ש מ א ו ת ש נ ה ו ח מ
*****

```

"כן, אני רואה זאת", הוא ענה בהיסוס.

"ובכן", אמרתי, "לפי ההגיון שלך, 'הקודים עצמם מעידים' כי לנין הוא המשיח!"

"לא יכול להיות", נאנק מר ק', "הוא היה קומוניסט!"

"קומוניסט או לא", אמרתי, "אבל כתובה כאן מלת הקסם 'הצפנה', ולדבריך – זה מה שקובע!"

הקו היה שקט.

"רגע, אל תרד מהקו", קראתי, "התבונן שוב בטבלה. ראה, ה'ל' של 'צ'רלי עוברת דרך 'כלב' ברצף

של אותיות, וה'ר' – דרך 'רע'. גם המלה "רשע" עוברת שם כמד"ש מינימלי. לדבריך, כל זה בהצפנה

מכוונת: 'צ'רלי' – 'כלב רע' ו'רשע'!"

¹ ראה בקובץ "טעות פשוטה" http://www.torahcode.co.il/pdf_files/research/measure2.pdf כי מפגשים עם מד"ש הצפוי להופיע בדילוג קצר, מתרחשים ביתר קלות. ולכן, על המפגש להיות "דחוס" הרבה יותר כדי שהסיכוי יהיה באמת קטן.

 תעולמבינאלהימובינכלנפשחיהבכלבשראשרעלהארצ
 שרהקמתיבינינוובינכלבשראשרעלהארצויהיובנינחה
 אביכנענשלשהאלהבנינחומאלהנפצהכלהארצויחלנח
 ישכרויתגלבתוכאהלהויראחמאביכנענאתערוותאביו
 אתהשמלהושימועלשכמשניהמוילכואחרניתויכסוא
 תאביהמלאראוויקצנחמיינווידעאתאשרעשהלוובנו
 היהלאחיוויאמרברוכיהוהאלהישמויהיכנענעבדלמ
 יהיכנענעבדלמוויחינחאחרהמבו לשלשמא ותשנה וחמ

 "אתה רע!" – יצא מר ק' מכליו, וטרק את השפופרת.

קעבור שבוע בלבד, ללא אזהרה מקדימה של פאקס, חזר מר ק' ואייש את הקו. לאחר התנצלות קצרה ויבשה הוא אמר: "חשבתי על כל מה שאמרת לי עד כה. אני חושב שאתה רוצה לבלבל אותי, משום שהממצאים שלי הם בניגוד לאמונה שלך. התייעצתי גם עם כמה אנשים העוסקים בקודים. הם אמרו לי כי אתה בעצמך הוכחת שקיימת הצפנה בתורה, וכי הדבר פורסם בכתב עת מדעי. האם זה נכון?"

- "כן, עשינו זאת לגבי ספר בראשית", אמרתי.
 "אם כן, הרי הקודים שהראיתי לך קיימים וממשיים, ואינם זקוקים לשום הוכחה נוספת – כי אתה כבר הוכחת את אמיתות ההצפנה!" – חתם מר ק' את דבריו בהדגשה כמנצח.
 "ראה, נכון הדבר כי הוכחנו שקיימת הצפנה וקיים טקסט נסתר בספר בראשית, אך לא פענחנו אותו, ולכן אינך יכול לקבוע כי הממצאים שלך הם חלק מן ההצפנה ושייכים לטקסט הנסתר", אמרתי.

"אתה מנסה לבלבל אותי שוב!?" – ספק שאל ספק קבע מר ק'.
 - "להפך", עניתי, "אני מנסה לעשות קצת סדר בדברים. ראשית, אני ממליץ לך לקרוא את הפרק השני, השלישי והרביעי בספרי 'צופן בראשית' אז תבין את תשובתי הקודמת. בינתיים אתן לך את תמצית הדברים. ההוכחה לקיום הצופן עליה ספרו לך, מבוססת על מעקב אחר מפגשים של מד"שים ביניהם לבין עצמם – כאשר יש קשר מושגי בין הביטויים הנפגשים. כל מה שהראינו הוא, שיש נטייה למפגשים כאלה יותר (או בעצם, הרבה יותר) ממה שצפוי להתרחש במקרה. זה מין פטנט להוכיח את קיום הטקסט הנסתר, המוצפן, מבלי להזדקק לפענוח הטקסט הנסתר עצמו. הבנת עד כאן?"

- "פחות או יותר", לחש מר ק'.
 "אני מאד מקווה שיותר", אמרתי והמשכתי:

"נובע מכך, שאף על פי שהוכחנו את קיום הטקסט הנסתר, עדיין איננו מכירים את אוצר המלים והתחביר שלו. ולכן, על סמך העובדה שיש טקסט נסתר – לַבְדָּה – איננו יודעים לקבוע אם מד"ש מסויים משתייך לאותו טקסט נסתר אם לאו."

- "נדמה לי שהבנתי", אמר מר ק' בענווה.
 "יש לך השלכות חשובות", המשכתי. "אם בהקשר שאתה העלית, ואם לנושא של חיזוי העתיד¹."

¹ ראה http://www.torahcode.co.il/atid1_heb.htm

מכאן מובן, שאם מישהו ירצה לטעון, שנושא מסויים מופיע בצורה לא אקראית בצופן של הדילוגים השווים, יצטרך הוא להוכיח זאת באופן בלתי תלוי בהוכחות שנתנו לכך שנושאים אחרים מופיעים בצורה לא אקראית בצופן זה.

"אני צריך לעכל כל זאת," אמר מר ק' וסגר.

שבועות מספר חלפו, ופאקס נשלח אלי. על הפאקס התנוססה טבלה, ומתחתיה היה מכתב קצר: "קראתי את הפרקים עליהם המלצת. נדמה לי שאני מבין למה התכוונת. קבלתי את דבריך באשר לצורך בהוכחה בלתי תלויה, והריני מציג לפניך הוכחה כזאת לגבי צ'רלי."

התבוננתי בטבלה, אשר נלקחה מספר התורה, ועליה התנוסס הביטוי "צ'רלי שמי", כשהוא עובר דרך המלים: " - - - /ה/ו/ה /א/להיך הוא - - -", שסומנו בה.

 מתמבאפו בחמהו בקצפגדולו של כמאל ארצאחרתכיומה
 צכיהוהאלהי כומשמי קחכוהבי אכיהוהאלהי כאלהארצ
 בקוליהוהאלהי כלשמרמצותיו וחקתיו הכתובה בספרה
 להיכללכתבדרכיו ולשמרמצותיו וחקתיו ומשפטיו וח
 האשר נשבעיהוהאלאבתי כל אברהמלי צחקולי יעקבלתלה
 אואלתערצומפני המכיליהוהאלהי כהואהלהלכעמכלאי
 פנייהוהאלהי כבמקומאשרי בחרתקראאתהתורההזאתנ
 הוהבאהלבעמודעננו יעמדעמודהעננעלפתחההלו יא
 הבפי המלמענתהי הליהשירעהזאתלעדבבני ישראלכי א
 שרנשבעתי להמואנכיהאיהעמכוייהיככלותמשהלכתבא

בדקתי זאת בתוכנה שלי. המד"ש של "צ'רלי שמי" היה המינימלי בכל התורה. הספקתי לערוך עוד כמה בדיקות, לפני שמר ק' התקשר: "נו, מה אתה אומר?" – שאל בזחיות דעת.

"ספר נא מה עשית, אני מקשיב", עניתי.

"חפשתי את הביטוי 'צ'רלי שמי' בתורה כולה, בניתי טבלה לפי המד"ש המינימלי בכל התורה, וראיתי כי הוא עובר בדיוק דרך הביטוי 'ה/ו/ה /א/להיך הוא'. סימנתי זאת בטבלה. בעזרת תוכנה שרכשתי מדדתי את הסיכויים לכך והם זעירים ממש: בערך אחד ל-1500. האין זו הוכחה בלתי תלויה לכך שנושא זה מוצפן בצורה כה חיובית בתורה?" – אין ספק, מר ק' היה במצב רוח מרומם.

"אני מוכן לענות לך בחפץ לב", עניתי. "אך בתנאי אחד: שהפעם תקשיב לי עד הסוף. נדמה לי, כי אם לא היית נחפז לרדת מן הקו בשיחותינו הקודמות, היית חוסך לעצמך טורח לא מעט."

- "כל הזמן לרשותך", אמר מר ק' ברוחב לב.

"ראשית, ברצוני לציין כי התוכנה מדדה ערך נכון: סיכוי זעיר שהוא בערך אחד ל-1500 - - -"
 - "אז אתה מסכים שיש כאן הוכחה סטטיסטית!" – שיסע אותי מר ק' בהתרגשות.
 "לא ולא", עניתי. "רק ציינתי שזה אכן הערך אותו מדדה התוכנה, וכי לא טעית במדידה עצמה. למרות זאת, אין משמעות למספר שנותנת התוכנה. שים לב, שימוש בתוכנה מדעית אינו נותן משמעות מדעית לתוצאה. אתן לך משל. אתה יכול להשתמש בקלות במחשבון מדעי כדי להכפיל 3,445,678 בננות ב-7,777,777 תפוזים. אך לתוצאה לא תהיה שום משמעות: לא מדעית ולא אחרת. התוכנה היא רק אמצעי לחשב מספרים, וכל ילד יכול להפעיל תוכנה כזאת. אך כדי להבין מה לחשב, ומה משמעות התוצאה – צריך לפחות הבנה בסיסית במושגים כמו 'סיכוי' או 'הסתברות'.

אל תבהל – אינני מתכוון להעביר לך עתה קורס בנושא זה," הרגעתי אותו.

"היש לך שטר כסף בארנק?" – שאלתי אותו לאחר הרהור נוסף.

- "כן. מה זה שייך לעניין?" – תמה מר ק'.

"תכף תראה", עניתי. "אמור לי: מה המספר המצוין בשטר?"

- "רגע אחד... 8100763164".

"אתה יודע מה הסיכוי שהעלית במקרה דווקא מספר זה מתוך עשרה מיליארד המספרים

האפשריים עבור שטר מסוג זה?" – שאלתי.

"אחד לעשרה מיליארד" – הוא ענה מיד בלי לחשוב.

"באמת?" – תמהתי, "אם כן, קרה זה עתה מאורע נדיר ביותר... נדיר פי מיליון מן הממצא של

'צ'רלי שמי'!"

"מה... נכון. רגע... לא. שוב הצלחת לבלבל אותי" – התריס מר ק'.

"קצת סבלנות והכל יהיה ברור", הרגעתיו. "הבה נחזור לשטר. זאת היתה דוגמא לחישוב טכני של

סיכוי, חישוב שהניב תוצאה חסרת משמעות. שים לב, אם היינו קובעים מראש (באופן אפריורי)

שאנו מחפשים דווקא את המספר שנקבת בו, אזי הסיכוי שתוציא שטר מכיסך ועליו מצוין

המספר המבוקש היה באמת זעיר ביותר – אחד לעשרה מיליארד – כפי שחישבת. אבל, אם לא

קבענו מראש איזה מספר אנו מחפשים, הרי כל מספר אפשרי הוא המבוקש, והסיכוי למצוא

מספר כלשהו הוא אחד לאחד – דהיינו: וודאות גמורה – ולא 'אחד לעשרה מיליארד'. זה בדיוק

המקרה שלך: לא קבעת מראש מה המספר המבוקש, ומצאת את המספר רק לאחר מעשה (באופן

אפוסטריורי). לכן, לא קרה פה שום דבר בלתי רגיל. האם הבנת עד כאן?"

- "נראה לי שכן" – ענה מר ק' בזהירות.

"עכשיו אנו מגיעים ל'צ'רלי שמי'. לפי דברך, בנית טבלה עבור המד"ש המינימלי של ביטוי זה, ואז

הבחנת על פני הטבלה – לאחר מעשה – בביטוי 'י/ה/ו/ה/א/להיך הוא'. הרי זה בדיוק כמו הניסוי

עם השטר: גם שם הבחנת רק לאחר מעשה במספר ההוא."

"איך אתה משווה?" – קרא מר ק'. "לגבי השטר, כל מספר 'טוב' באותה מידה ולכן כל מספר 'בא

בחשבון'. מכך נובע שהסיכוי הוא אחד לאחד, כפי שהסברת. אבל כאן, הביטוי 'י/ה/ו/ה/א/להיך

הוא' הוא משהו יחודי!"

"אם הבנתי נכון, אתה מצביע על הבחנה חשובה", אמרתי. "אחדד את דברך. נניח שלביטוי 'צ'רלי

שמי' – נקרא לו ביטוי 'החץ' – היה קשור מושגית אך ורק ביטוי אחד יחיד - שנקרא לו ביטוי

'המטרה' – מכל הביטויים הנמצאים בטקסט של התורה. ונניח עוד, שלמרות שלא חשבת על

ביטוי 'המטרה' מראש, הרי מצאת להפתעתך אותו ביטוי 'המטרה' היחיד והמייוחד דווקא על

הטבלה של ביטוי 'החץ' ובמפגש מעולה עמו. ואתה אומר: מה איכפת לך שלא סימנתי את ביטוי

'המטרה' מראש, ממילא יש רק אפשרות אחת ויחידה – והרי זה כאילו סומנה 'המטרה' מראש –

ולכן יש כאן פגיעה של 'החץ' בדיוק ב'מטרה'!"

- "בדיוק! סוף סוף הבנת אותי!" – קרא מר ק' בהקלה.

"דוגמא זו היא, כמובן, מקרה קיצוני", הערתי. "בדרך כלל, ביטוי 'המטרה' אינו יחיד, אלא ישנה

קבוצה של ביטויי 'מטרה' אפשריים. במקרים בהם קבוצה זו מוגדרת היטב, ומהווה רק חלק קטן

מכלל הביטויים בטקסט של התורה, אזי ניתן לדבר בזהירות גם על הסתברויות שלאחר מעשה

(אפוסטריוריות). על כך תוכל לקרוא בנספח 2 בספרי 'צופן בראשית'."

"אתה רואה, אחרי שהעמקת בעניין אכן גילית שיש כאן פגיעה נפלאה במטרה!" – חזר מר ק' לדבר בזיחות הדעת.

"לא אמרתי דבר כזה", העמדתי דברים על דיוקם. "רק התייחסתי עקרונית למקרה בו ביטוי 'המטרה' יחיד ומיוחד. עכשיו הגיע הזמן להתייחס לטענתך כי הביטוי 'א/ה/ו/א' להיך הוא' כל כך יחודי ביחס לביטוי 'צ'רלי שמי', ושלפנינו המקרה של ביטוי 'מטרה' יחיד.

ובכן, דעתי היא, שהביטוי 'צ'רלי שמי' הוא ביטוי מלאכותי ובעל משמעות מעורפלת, שאפשר לקשרו ולשייכו להרבה מאד ביטויים בטקסט. לכן הוא דומה דווקא למקרה של השטר ומספרו – גם כאן אין שום משמעות לחישוב ההסתברות!"

"לא נכון!" – מחה מר ק' בכעס.

"לא, אל תרד מן הקו", ביקשתי, "מיד אבהיר לך זאת. אני משער שבחרת את הביטוי 'א/ה/ו/א' א/להיך הוא' בגלל שהוא קושר לדעתך בין המושג 'א/ה/ו/א' להיך' לבין 'צ'רלי', לא כן?" - "בוודאי!"

"ראה, הביטוי 'צ'רלי שמי' בנוי כציטטה מדברי מאן דהו. לכן ביטוי זה אינו 'נדבק' כלל עם ביטוי 'המטרה' שלך. בעיקר מפריעה המלה 'הוא', המזמינה את הצירוף הנכון מבחינה תחבירית (ואשר תוכנו הוא לדעתי שקר גמור): ' - - - הוא 'צ'רלי', אך לא את הצירוף המגוחך ' - - - הוא 'צ'רלי שמי'!"

לכן, בשלב ראשון, הבה ונמחק מביטוי 'המטרה' את המלה 'הוא' אשר רק מקלקלת את הקשר עם ביטוי 'החץ'. הסיכויים לפגיעה של 'צ'רלי שמי' בביטוי 'המטרה' 'א/ה/ו/א' להיך' בטבלה שלך, קופצים כבר לאחד לשלושים בערך (זאת משום שישנן 325 הופעות של ביטוי זה בטקסט). למען האמת, גם ביטוי 'מטרה' זה רחוק מלהיות יחודי, להפך: הקשר התחבירי עדיין לקוי מאד. וכפי שאמרתי, הערפול בביטוי 'צ'רלי שמי' מאפשר מגוון רחב של ביטויי 'מטרה'. למשל, הביטוי 'ויאמר א/ה/ו/א' עדיף מבחינתך על הביטוי שלך, כי הוא מתקשר לציטטה גם מבחינה תחבירית. למרות זאת, המפגש בין 'ויאמר א/ה/ו/א' לבין 'צ'רלי שמי' נכשל באופן חרוץ. בדוק זאת. וזו רק דוגמא לאחד מביטויי 'מטרה' האפשריים. לכן, אין לך כאן אפילו סיכוי של אחד לשלושים – אין כאן שום דבר!"

"קשה לי להאמין שזה הניתוח הנכון" – זרק מר ק' אמירה סתמית.

"אל תדאג", אמרתי, "אראה לך מיד. אתה זוכר את 'צ'רלי'? אני אשחזר בדיוק מה שעשית, אך ביטוי 'החץ' יהיה הפעם 'צ'רלי שמי' במקום 'צ'רלי שמי'. אני מחפש את ביטוי 'החץ' כמד"ש מינימלי בכל התורה. מצאתי. עכשיו אני מציגו על הטבלה הדו-ממדית ובה 124 טורים שהוא קובע. אני מתבונן בקטע מטבלה זו:

 א א ב י מ ל כ ל א ב ר ה מ ו י א מ ר ל ו מ ה ע ש י ת ל נ ו ו מ ה ח ט א ת י ל כ כ
 ז ה ו י א מ ר א ב ר ה מ כ י א מ ר ת י ר ק א י נ י ר א ת א ל ה י מ ב מ ק ו מ ה ז
 מ ר ל ה ז ה ח ס ד כ א ש ר ת ע ש י ע מ ד י א ל כ ל ה מ ק ו מ א ש ר נ ב ו א ש מ ה
 פ נ י כ כ ט ו ב ב ע י נ י כ ש ב ו ל ש ר ה א מ ר ה נ ה נ ת ת י א ל פ כ ס פ ל א ח
 מ ה ת י ו ו י ל ד ו כ י ע צ ר ע צ ר י ה ו ה ב ע ד כ ל ר ח מ ל ב י ת א ב י מ ל כ
 ד א ש ר ד ב ר א ת ו א ל ה י מ ו י ק ר א א ב ר ה מ א ת ש מ ב נ ו ה נ ו ל ד ל ו א
 ק ב נ ו ו ת א מ ר ש ר ה צ ח ק ע ש ה ל י א ל ה י מ כ ל ה ש מ ע י צ ח ק ל י ו ת א
 ח ק ו ת ר א ש ר ה א ת ב נ ה ג ר ה מ צ ר י ת א ש ר י ל ד ה ל א ב ר ה מ מ צ ח ק ו
 נ ו ו י א מ ר א ל ה י מ א ל א ב ר ה מ א ל י ר ע ב ע י נ י כ ע ל ה נ ע ר ו ע ל א

אם תכין לעצמך טבלה זו, תראה במו עיניך, כמה ביטויים יכולים להיות ביטויי 'מטרה'. למשל, ביטוי 'מטרה' מוצלח משלך הוא הביטוי 'אשר דבר אתו א/להים ויקרא - ' אשר 'נדבק' היטב עם

ההמשך 'צ'לרי שמי'. חישבתי את הסיכויים למפגש, כפי שאתה עשית, וקיבלתי אותו סדר גודל של הסתברות! ושים לב, בחישוב זה לא הבאתי בחשבון כי ביטוי 'החץ' נפגש גם עם המלים "ויאמר", "ו/ה/ו/ה", "א/להים", ועם עוד שני ביטויי 'מטרה' נוספים המתאימים לביטוי 'החץ' גם בקשר התחבירי: הביטוי 'כי אמרתי' וביטוי 'ויאמר א/להים אל אברהם'. אתה יכול לבדוק זאת בעצמך. דווקא לפי שיטתך, הסיכויים עבור צ'לרי נמוכים בהרבה מאלו עבור צ'רלי יקירך!"

"אוי!" – גנח מר ק'.

"שים לב, הוספתי, "כי לא התחשבנתי אתך על הביטוי 'צ'רלי שמי' עצמו. כפי שציינתי, זהו ביטוי מלאכותי, בוודאי אינו ברשימת 100 הביטויים העיקריים שאדם נורמלי היה מרכיב על 'צ'רלי'. בדקת הרבה ביטויים עד שהגעת לביטוי 'צ'רלי שמי', הלא כן?"

"כן, לחש מר ק', "זה נכון."

"בעצם, המשכתי, "לאחר שסילקנו מדרכנו אבן נגף זו – הטעות בהערכת הסיכויים במפגשים מן הסוג שהראית לי – נוכל סוף סוף לדון בשאלה העיקרית: האם בכלל אפשר להוכיח את הדוגמה שלך בעזרת הצופן בתורה?"

"מה...? למה אתה מתכוון?" – מלמל מר ק'.

"אני שומע שאתה עייף מדי מכדי להיכנס לדיון כזה. לא אכביד עליך כעת. רק דע, כי שאלה יסודית ומרתקת זו נוגעת באותה מידה גם לחיזוי העתיד, למשל. תוכל לעקוב אחרי הדיון בה, בפרק על חיזוי העתיד."

להפתעתי, לא ניצל מר ק' העייף הזדמנות זו ולא גלש מן הקו.

"אינני מבין... אינני מבין, מלמל ושב ומלמל.

- "מה אינך מבין?"

"אינני מבין... חזר ואמר, "למיטב הבנתי, עשיתי בדיוק כפי שראיתי בספר 'הצופן התנ"כי', אז למה זה לא טוב?"

"אתה צודק, עניתי. "אתה תלמיד מוכשר, ומה שעשית הוא לא פחות טוב ממה שעשה המורה שלך. אני בטוח שנלמד עוד הרבה מן הספר 'הצופן התנ"כי', כפי שנראה בפרק הבא."